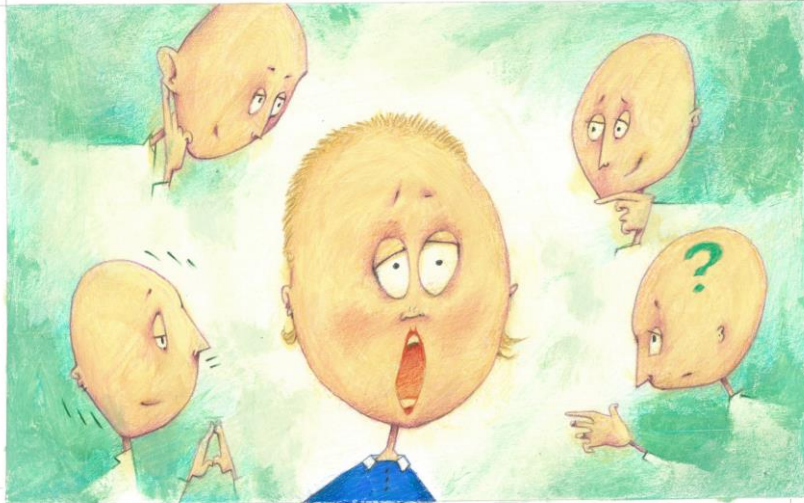

Deze column wordt weergegeven zoals die eigenlijk gepubliceerd had moeten worden (een stuk tekst is weggevallen bij het opmaken voor de drukker). De illustratie is van Rik Slinger.

Respect

Rinie Geenen

Maria was voor de tweede keer bij de reumatoloog. Jan ging mee. De reumatoloog probeerde Maria gerust te stellen. Er waren geen lichamelijke afwijkingen. Het was geen reumatoïde artritis, artrose of schildklierstoornis. Maria had fibromyalgie. Ze kreeg een informatiefolder van het Reumafonds mee. Jan was gerustgesteld door de woorden van de reumatoloog. Maria niet.

Goed gesprek

Maria had pijn en allerlei andere lichamelijke klachten. Een goed medicijn was er niet. Toch was dat niet de reden voor haar onprettige gevoel. Iets in de toon van de reumatoloog had haar geraakt. Jan snapte dat niet. De reumatoloog was beleefd en vriendelijk geweest. Hij had de tijd genomen, goed onderzoek gedaan en prima uitleg gegeven. Maria kon niet goed onder woorden brengen wat haar precies dwars zat. Naar haar gevoel was ze met weinig respect benaderd. Jan was het hier niet mee eens.

Misschien had de reumatoloog wel respect voor Maria, maar heeft hij het niet goed kunnen overbrengen. Dat is ook heel erg moeilijk. Ik heb goede en foute manieren van respect overbrengen op een rij gezet.

Do's and don'ts

Respect wordt overgebracht door met knikken en samenvatten te laten zien dat er echt wordt geluisterd, door niet alleen op feiten maar ook op gevoelens te reageren, door met vragen te

achterhalen wat de persoon echt bedoelt, door de persoon als gelijkwaardig te zien met kennis van zaken, door de persoon te helpen om positief naar zichzelf te kijken en door wederkerigheid te tonen in het uiten van gevoelens.

Het getuigt van weinig respect als niet wordt geluisterd, als gevoelens van de persoon worden genegeerd, als de persoon steeds wordt onderbroken en betweterig wordt meegedeeld wat de persoon eigenlijk zou moeten denken of als de persoon op een betuttelende, neerbuigende of negatieve manier wordt benaderd.

Paul de Leeuw

Respect is niet alleen een kwestie van overbrengen. Respect moet ook aanwezig zijn en vanuit jezelf komen. Zo iemand als Paul de Leeuw speelt vaak met de grenzen van respect. In zijn shows benadert hij gasten soms schijnbaar respectloos, onderbreekt hij mensen meedogenloos als ze te lang praten en confronteert hij mensen soms op een lompe manier met hun kleding, uiterlijk of eigenaardigheden. Toch respecteert hij zijn gasten meestal wel. Dat blijkt dan niet uit zijn letterlijke woorden, maar uit zijn houding. Hij heeft dan echt aandacht voor zijn gast. Hij luistert goed, gaat in op gevoelens, praat op gelijkwaardig niveau en durft eigen belevingen te laten zien. Dat getuigt van respect. Maar of het als respect wordt ervaren hangt af van waarop wordt gelet, op precieze woorden of op houding. Misschien zal Jan soms zeggen dat Paul de Leeuw respectloos is tegen een gast, terwijl Maria juist aanvoelt dat het dan goed zit.